

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
БЛАГОЕВГРАД

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КАТУНЦИ“

2830, с. Катунци, ул. Асен Лагадинов 17, тел. 07438 2131 факс: 07438 2132,

email: dgskatunci@abv.bg; www.dgs-katunci.com

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДГС КАТУНЦИ“

(в изпълнение на Критерий 4.5 от националния FSC-стандарт)

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ И МЕРНИ ЕДИНИЦИ В ТЕКСТА

АД	Акционерно дружество
БТ	Бюро по труда
ГФ	Горски фонд
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ДГС	Държавно горско стопанство
ДФФ	Държавен горски фонд
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЗГ	Закон за горите
ЗТ	Защитена територия
ИАРА	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
ИЦ	Информационен център
КНСБ	Конфедерация на независимите синдикати в България
ЛТУ	Лесотехнически университет
ЛУП	Лесоустройствен проект
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НАП	Национална агенция по приходите
НДГП	Недървесни горски продукти
НОИ	Национален осигурителен институт
НП	Национален парк
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ОСВ	Оценка на социалното въздействие
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РДГ	Регионална дирекция по горите
СЛРБ	Съюз на ловците и риболовците в България
ВСО	Временно стопанисвани от общината
FSC	Forest Stewardship Council (Съвет за стопанисване на горите)
SWAT	Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите)
дка	декар (1 дка = 1000 м ²)
ха	хектар (1 ха = 10 дка)
м³	кубически метър
с.	село

Понятия, използвани в доклада

Оценка на социалното въздействие Процес на анализ, мониторинг и управление на желаните и нежелани социални последици, както позитивни така и негативни, резултат на планирани интервенции (политики, програми, планове, проекти) и всякакви процеси на социална промяна в резултат на тези интервенции. Основната му цел е да доведе до по-устойчива и хармонична биофизична и човешка околна среда.

Заинтересовани страни

Човек или организация, които имат законен интерес от дейността на ТП „ДГС Катунци“. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.

Анализ на вторична информация

Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, анализи и др.

Дълбочинно интервю

Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търси се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.

Групова дискусия

Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно (6-10 души). Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

I.1. СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕГИОНА

ТП „ДГС Катунци“ попада в обхвата на община Сандански (в обхвата ѝ попада и ТП „ДГС Сандански). Община Сандански е съставена от 54 населени места – общинският център гр. Сандански и 53 села. Броят на населението в община Сандански към 31.12.2017г. е 37 763 жители по данни от НСИ (в т.ч.: в градовете 25 157 жители и в селата - 12 606.

Площта на стопанството е разположена в 16 землищата на следните населени места: с. Бельово; с. Враня; с. Голешово; с. Горно Спанчево; с. Златолист; с. Калиманци; с. Ковачево; с. Катунци; с. Лехово; с. Ново Ходжово; с. Петрово; с. Пиперица; с. Пирин; с. Храсна; с. Черешница и с. Яново.

Демографската статистика за населението към 2017г. (данни от НСИ) разпределено в тези 16 землища е 2 410 жители (6.4% от общото население за общината и 19.1% от населението в селата на територията на община Сандански). Населението на трудоспособна възраст, което е основният източник за формиране на трудови кадри за последните години е намаляло.

Естествения прираст в общината е отрицателен. През последните години се наблюдава и миграция извън територията на общината – в границите на страната и извън тях свързана с трудовата реализация на незааетата в общината работна сила.

Анализът на протичащите демографски процеси в общината дава основание да се направи изводът, че община Сандански разполага с човешки ресурс за развитие в средносрочен план. По отношение на дългосрочното планиране влияят негативната тенденция на застаряване на населението, процесите на миграция сред трудоспособното население и най-вече ниската образованост и професионална неквалифицираност на човешките ресурси.

Конкурентоспособността на общинската икономика е изключително ниска, ниско е и технологичното ниво на производството. Конкурентно предимство на общината е ниското равнище на заплащане на труда и провокира икономическа активност в отрасли с ниска брутна добавена стойност.

I.2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНАТА

Горското стопанство е важно и доходно средство на територията на община Сандански. Дейността се осъществява в две направления:

- Охрана и възпроизводство на горски ресурси;
- Екологосъобразно ползване на дървесните ресурси.

Горите имат важно значение не само като източник на строителна и технологична суровина, но и със своите защитни и рекреационни функции.

От особено голямо значение за икономиката на общината са дървопроизводителните функции на гората.

Към 2009 г. (по данни от ЛУП 2010) средногодишният добив на дървесина възлиза на около 14 800 куб.м лежаща маса, от които 13 550 куб.м промишлен дърводобив и 1250 куб.м местно население. При промишления дърводобив са реализирани около 10000 куб.метра дърва и 3550 куб.м строителна дървесина, а за местното население са добити 1200 куб.м дърва и 50 куб.м строителна дървесина.

Разположението на стопанството в планински район, с пресечен терен, големи наклони и дълбоко врязани долове затруднява до известна степен дърводобива и останалите горскостопански дейности.

Пътната мрежа на територията на ТП „ДГС Катунци“ е сравнително добре развита и центърът му село Катунци е свързан с повечето населени места с асфалтирани пътища, които общо взето са в добро състояние. Край село Катунци минава и международния път Е-79, свързващ град София през КПП Кулата с Република Гърция, както и жп линията София-Кулата.

През село Катунци минава и пътят от град Сандански и град Петрич през местността “Папаз чаир” за град Гоце Делчев.

Автомобилните пътища, служещи за транспортиране на добитата дървесина са в сравнително добро състояние. За усвояване на недостъпните гори има възможност за изграждане на необходимата пътна мрежа.

Стопанското значение на горите не се изчерпва само с дърводобива. Голямо е значението и на страничните ползвания от тях. На първо място те осигуряват паша за селскостопанските животни почти целогодишно. При благоприятни години са добивани значителни количества сено, горски плодове, гъби, билки и други, което осигурява допълнителни доходи на местното население.

Голямо е ловностопанското значение на горите. Наличните поляни, голите площи и силно разчленения релеф създават добри условия за развитието на дивеча (сърна, дива свиня, зайци и други).

Неоценимо е водоохранното, противоерозионното и рекреационното значение на горите. Естествената дървесна растителност и създадените горски култури спомагат за подобряването на климата, акумулират големи количества от падналите дъждовни води, намаляват скоростта на водния отток, с което предпазват почвата от ерозия, а за водните течения осигуряват постоянен воден режим. Особено голяма в това отношение е ролята на създадените горски култури с противоерозионно значение, които заемат значителна част от залесената площ на стопанството.

От гледна точка на рекреационните функции на границата с ТП „ДГС Гоце Делчев“ се намира курортната местност “Папаз чаир”, която целогодишно предлага добри условия за отдих и туризъм.

В заключение трябва да се подчертае, че горите на територията на ТП „ДГС Катунци“ със своите разнообразни функции и занапред ще имат водеща роля в икономиката на региона.

Основните очаквания на обществото към горския сектор, в частност ТП „ДГС Катунци“:

- Устойчиво управление на наличния ресурс;
- Задоволяване на нуждите на местното население с дърва за огрев;
- Справяне с проблема с незаконните сечи;
- Ограничаване на ерозионните процеси;
- Осигуряване на суровина за местните дървопреработвателни предприятия;

I.3. ЮРИДИЧЕСКИ СТАТУТ НА ТП ДГС „КАТУНЦИ“

ТП „ДГС Катунци“ е териториална структура на ЮЗДП-Благоевград за осъществяване стопанисването на държавния горски фонд и охраната на горите и земите от горския фонд. ЮЗДП-Благоевград е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по силата на чл. 163, от ЗГ. Съгласно ЗГ, основният предмет на дейност ТП „ДГС Катунци“ е:

1. Изпълнение на лесоустройственият проект в държавния горски фонд (ДГФ) чрез:
 - възпроизводство на горите и земите от ДГФ и извършване на свързаните с това дейности;
 - ефективно ползване на дървесина и на недървесни и други горски продукти от горите и земите от ДГФ, както и търговия с тях;
 - организиране и провеждане на противопожарни мероприятия в горите и земите от горския фонд;
 - поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.
2. Управление на горите от ДГФ.
3. Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия в горите и земите от ГФ;
4. Проектиране и строителство в горите и земите в ДГФ;
5. Охрана на горите и земите от ГФ и опазване на дивеча и рибното богатство;
6. Придобиване на гори и земи от ГФ.

ТП „ДГС Катунци“ има правомощията да осъществява и други дейности, в т. ч. туристическа, рекламна и външнотърговска дейност.

Основни органи на управление на ДГС е ЮЗДП ДП гр. Благоевград и директорът на ДГС.

I.4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП „ДГС КАТУНЦИ” И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП „ДГС Катунци” носи името на селището, в което се намира главната му административна сграда - (с. Катунци, ул. Асен Лагадинов №17).

Територията на стопанството попада в Югозападна България, Благоевградска област, община гр. Сандански.

На запад граничи с ТП „ДГС Сандански”, на север с Национален парк “Пирин”, на изток с ТП „ДГС Гоце Делчев”, на юг с Р Гърция.

Площта на стопанството е разположена в землищата на следните населени места: с.Бельово; с.Враня; с.Голешово; с.Горно Спанчево; с.Златолист; с.Калиманци; с.Ковачево; с.Катунци; с.Лехово; с.Ново Ходжово; с.Петрово; с.Пиперица; с.Пирин; с.Храсна; с.Черешница и с.Яново.

Територията на стопанството е разположена в следните географски координати: 41°23' и 41° 40', северна ширина и 23°25' и 23°40', източна дължина. Заема югозападните склонове на Пирин планина и северните склонове на планина Славянка.

Визуално на картата територията има форма на неправилен многоъгълник с дължина около 30 км и ширина - около 20 км.

Релефът на стопанството е типично планински, силно пресечен с дълбоки долове и остри била. Той има определяща роля за формирането на месторастенията. Той влияе главно по отношение степента на почвеното овлажняване, на количеството светлина и топлина, от които елементи зависи до голяма степен развитието на продуктивността на горско-растителните съобщества.

Разликата в надморските височини в различните части на стопанството е твърде голяма. Вертикалният профил на разглеждания район започва от 147 м н.в и достига до 2100 м н.в.(в.Ореляк).

Климатичните условия имат решаващо значение за горско-растителното райониране и за формирането на отделните типове горски месторастения. ТП „ДГС Катунци” попада в Континентално-средиземноморската климатична област, Преходно-континентална климатична подобласт. От голямо значение за климата на района е близостта на Средиземно море, чието влияние са проявява силно върху цялата територия на стопанството.

Според “Горскорастително райониране на България - 1978 година” територията на Държавно горско стопанство “Катунци” попада в Южната крайгранична област и една подобласт - Пирин. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в голям диапазон от надморски височини от 147 до 2100 метра, което обуславя тяхното разпределение в два пояса и пет подпояса, а именно:

1. Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори Ю-I (0-800 м н.в.)

1.1. Подпояс на крайречните и лонгозните гори - Ю-I-1 (0-800м н.в.)

Естествената растителност тук е представена предимно от чисти и смесени насаждения от елша, чинар, върба. Тези насаждения са в добро санитарно състояние. Културите създадени в този подпояс са предимно чисти и по рядко смесени от тополи - И214.

1.2. Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори - Ю-I-2а,2 (0-600 м н.в.)

Естествената растителност в този подпояс е представена предимно от смесени и по-рядко от чисти насаждения от космат дъб, благун, зимен дъб, воден и келяв габър, пърнар, мъждрян и др. Това са предимно издънкови формации с ниска производителност IV-V бонитет, като за състоянието им е допринесла и усилената човешка дейност и пашата на добитък. На места се срещат естествени насаждения от чер бор. Посредством възстановителната лесокултурна дейност част от тези формации са реконструирани, като са създадени култури от черен бор, бял бор, корков дъб, акация и други, общото състояние на които е незадоволително.

1.3. Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - Ю-I-3 (600-800м н.в.)

Основните дървесни видове, които дават облика на подпояса са дъбовете, като от тях най-често се среща зимен дъб, следван от космат дъб и благун. Те образуват чисти и смесени, предимно издънкови насаждения. В състава им участват с по 2-3 десети или единично мъждрян, габър, кестен, сребролистна липа и други. Келявият габър и водният габър на бедни и ерозирани месторастения се явяват като основен дървесен вид. Културите създадени в този подпояс са предимно от бял и черен бор, на места смесени с естествената растителност. Тези дървесни видове образуват и естествени чисти и смесени насаждения, както помежду си така и с естествено срещащите се широколистни дървесни видове. В боровите култури са внасяни смърч, дуглазка, бреза и сребролистна липа, червен дъб и други. Културите от широколистни дървесни видове, са предимно от зимен дъб, акация, червен дъб, както и от горскоплодните кестен и орех.

2. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни – Ю-II (800-2200 м н.в.)

2.1. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – Ю-II-1 (600 - 1500м н.в.)

Естествената растителност в този подпояс е представена от чисти и смесени семенни и издънкови насаждения от бук, зимен дъб, космат дъб, с участие в състава единично или с по 1-2 десети на други дървесни видове, като благун, трепетлика, бреза, габър, явор, кестен и други. Белият бор, черния бор, смърча и елата образуват чисти и смесени насаждения, както помежду си така и с естествено срещащите се широколистни видове. В по-високата част на пояса в Пирин се появява бялата мура, а в Славянка - черната мура. С единично участие в състава на насажденията

разположени на западно изложение в Пирин и северно в Славянка (подотдели 301 а,г; 316ж; 317е,з) се среща Борисова ела.

Под една голяма част бялборовите насаждения се е появил бук, който в момента е около 40-50 години с голямо покритие. Както и в долния подпояс келявият габър и водният габър на бедни и ерозирани месторастения се явяват като основен дървесен вид и образуват чисти и смесени насаждения.

Основно културите в този подпояс са създавани от естествено срещащите се иглолистни дървесни видове. На много места поради факта, че почвите са с по-тежък механичен състав тези култури страдат от снеговали и снеголоми. На места букът ги е заглушил и в момента са останали по 2-3 десети иглолистни сред бука. Създадени са култури от бял и черен бор, смърч, ела, лиственица, зелена дуглазка от иглолистните и от акация, бреза, кестен от широколистните.

2.2. Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – Ю-II-2 (1500 - 1900м н.в.)

Обликът на този подпояс се дава от чистите и смесени насаждения от бял бор, бяла мура, смърч, ела, черна мура от иглолистните дървесни видове и бука от широколистните дървесни видове. Тези насаждения имат добра производителност I-III бонитет. В най-ниските части на подпояса черният бор и зимният дъб образуват чисти и смесени насаждения. Основно под белия бор, букът образува плътен втори етаж с покритие над 60%. В най-високите части на гората под склопа на бялата мура се развиват клекови формации. На бедни и ерозирани терени келявият габър, водният габър и косматия дъб образуват чисти и смесени насаждения с ниска продуктивност. И тук културите са създадени основно от естествено срещащите се иглолистни дървесни видове (бял бор, смърч, бяла мура, ела), като в състава им на места е включена бреза.

В състава на разгледаните растителни формации участват и следните храстови и тревни видове: глог, шипка, трънка, леска, дървовидна хвойна, хвойна, дрян, бъз, къпина, малина, мащерка, подъбиче, теменуги, миши уши, острици, камбанка; бял равнец, риган, млечка, лазаркиня, папрати, великденче, зъбарка, светлика, власатка, детелина, иглика, очиболец, ягода, коприва, здравец, лудо биле, жълт и червен кантарион, подбел и други.

В резултат на проектираните сечи и залесявания не се предвижда значителна промяна в съотношението на дървесните видове. Основните от тях - бял бор, черен бор, смърч, ела, бук, бяла мура, зимен дъб и други, запазват доминиращото си присъствие, което отговаря напълно на потенциалните възможности на формираните се типове горски месторастения. Освен стопански, тези дървесни видове ще изпълняват добре и своите защитни и водоохранни функции.

Общият запас (без клони) на основните насаждения е 3 759 845 куб.м, а на надлесните дървета 4 160 куб.м или общо 3 764 005 куб.м. С клони запасът на основните

насаждения е 4 391 790 куб.м, а на надлесните дървета 4 660 куб.м или общо 4 396 450 куб.м.

Средната възраст на гората е 63 години. Общият среден прираст (без клони) е 62 198 куб.м, а на 1 ха – 2.59 куб.м, а с клони 76 927 куб.м и на 1 ха – 3.20 куб.м.

Средният запас на 1 ха е 156 куб.м без клони и 182 куб.м с клони. Средният бонитет е IV(3.6), а средната пълнота - 0.69 (таблица № 28).

Стопанисването на горите на територията на ДГС се основа на 10 годишен Лесоустройствен проект (ЛУП) изготвен през 2010 г. от Агролеспроект ЕООД гр. София.

Направлението на стопанисването се определя в зависимост от функциите, които изпълняват горите. В ТП "ДГС Катунци" горите с дървопроизводителни и средообразуващи функции заемат 4.2%, а горите със ЗРЗТ - 95.8%, от залесената площ.

Основната насока на стопанисването в горите с дървопроизводителни и средообразуващи функции е максимално производство на строителна дървесина от единица площ, като най-рационално се използват плодородието на почвата и продуктивността на типовете месторастения. За постигане на така поставената цел, съобразно сегашното състояние на насажденията, са проектирани съответни мероприятия, по-важни от които са: подходящи отгледни и възобновителни сечи, залесяване на голи дървопроизводителни площи и невъзобновени участъци и други. Заедно с това проектираните мероприятия ще спомагат и за повишаване на водоохранните, почвозащитните, рекреационните функции на гората.

В горите в защитните, рекреационните и защитените територии, главната цел на стопанисването е непрекъснато увеличаване на качеството на дървостойките в зависимост от основното им предназначение – водоохранно, защитно, здравно-украдно и други – чрез провеждане на диференцирани мероприятия. В тези гори ползването на дървесина е определено като второстепенна задача. Основната цел на защитните ивици покрай горната граница на гората е запазване на дървесната растителност и почвата. Същата цел се поставя и пред защитните гори на скални и урвисти терени. Защитните гори край жп линията има за цел опазването от ерозия. В защитените гори – природните забележителности – основната цел е запазване на естествената растителност. За семепроизводствените насаждения целта е да се осигури максимално производство на семена с високо качество.

I.5. ВИДОВЕ СОБСТВЕНОСТ

След последната инвентаризация през 2009/2010г. (ЛУП 2010) на територията на ТП „ДГС Катунци“ са настъпили следните промени в собствеността:

Горите в земеделски територии ВСО са преминали в собственост на общината. В резултат, към 01.03.2018 г. разпределението на площта за инвентаризация по вид собственост е следното (Таблица №1):

Вид собственост	Залесена Ха	Незалесена дървопроизводителна ха	Недървопроизводителна ха	Общо Ха	%
На държавата	24031	579	3395	28005	93,6
На общината	1458	4	48	1510	5,1
На физически лица	231	3	70	304	1,0
Неинвентаризирани зем. терит. придобили характеристиките на гора	100			100	0,3
Общо	25800	586	3513	29919	100,0

Таблица №1

I.6. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДГС КАТУНЦИ“

Списък на идентифицираните заинтересовани страни за ТП „ДГС Катунци“ е представен по-долу. Той не претендира да е изчерпателен, за това основните взаимодействия са анализирани за групите заинтересовани страни.

Местно самоуправление

Общинска администрация Сандански

Държавни структури

Регионална дирекция по горите - Благоевград

Областна администрация - Благоевград

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури - Благоевград

Регионална инспекция по околна среда и води – Благоевград

Басейнова дирекция Западно – Беломорски район – Благоевград

Района Служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Сандански

Структури на Национална служба „Полиция“ – РУ Сандански

Гражданска защита

Общинска служба по земеделие

Бюро по труда

Гранична Полиция

Фирми от горския сектор

Фирми ангажирани в дърводобива
Фирми ангажирани в търговията с дървесина
Фирми ангажирани в лесокултурни дейности
Фирми ангажирани в добива/ изкупуването на НДГП
Дървопреработвателни предприятия

НПО

СЛРБ – ЛРД Сокол 1920
Туристическо дружество „Еделвайс“

Недържавни собственици на земи и гори от ДГФ

Физически лица
Община
Църква
Частни лесовъди

Религиозни общности

Църковно настоятелство

Туристически бизнес

Сдружение на хотелиерите, ресторантьорите и туроператорите Сандански

Местно население

Събирачи на недървесни горски продукти за лична употреба

I.7. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Както бе споменато по-горе дейностите на ТП „ДГС Катунци“ са регламентирани в Закона за горите и прецизирани в Лесоустройствения проект (ЛУП). В Таблица №2 е дадена възможното въздействие от осъществяваните дейности върху отделните групи заинтересовани страни. Би следвало да се има в предвид, че взаимодействията могат да бъдат както отрицателни, така и положителни.

Таблица №2: Видове дейности на ТП ДГС „Катунци“ и групи заинтересовани страни, с които си взаимодейства при изпълнението им

Дейност	Взаимодействие
Управление на горите от ДГФ	Всички
Възпроизводство на горите и земите от ДГФ и извършване на свързаните с това дейности	Местно население Община Фирми ангажирани в лесокултурни

	дейности
Ползване на дървесина и търговия	
• Търгове за добив и продажба на дървесина	Фирми ангажирани в дърводобива Фирми ангажирани в търговията с дървесина Дървопреработвателни предприятия
• Дърва за огрев за местното население и социално слаби граждани	Община Местно население НПО
Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях	
• НДГП	Фирми ангажирани в добива/изкупуването на НДГП Събирачи на не-дървесни горски продукти за лична употреба
• Паша на животни	Местно население
Охрана на горите и земите от ГФ	Държавни структури Община Недържавни собственици Месно население Частни лесовъди
Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия	Държавни структури Община Недържавни собственици Месно население
Стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци, и опазване на дивеча и рибното богатство	СЛРБ Ловно стопански сдружения и ловни дружини
Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях	Местно население Община НПО
Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия	Държавни структури Община Местно население
Създаване на гори върху земеделски територии	Община Местно население
Придобиване на гори и земи от ГФ	Община Местно население

	Туристически бизнес
Други	

I.7.1. Управление на горите от ДГФ

Общото мнение и оценка е, че ТП „ДГС Катунци“ си върши добре работата, има стриктен и строг контрол върху всички дейности. Цялостното отношение на всички групи заинтересовани страни, с които са проведени срещи, към дейността на горското стопанство е по-скоро позитивно. Много от тях гледат на ДГС като гарант за запазване на ресурса за идните поколения.

Стопанството има утвърдено задание (от дата 18.07.2018г.) от изпълнителния директор на ИАГ за инвентаризация на ГТ и изработване на: План за опазване на ГТ от пожари, Ловностопански план и ГСП за ГТ – държавна собственост. На 25.06.2018г. се проведе заседание на експертен съвет към ИАГ, на който присъстваха основните заинтересовани страни (документирано с протоколи).

Мнението на служителите като цяло е, че изготвеният ЛУП 2010 е сравнително некачествен и се налага честата му промяна, което става със специални план-извлечения, които се одобряват от РДГ – Благоевград.

Информация от ЛУП по конкретни въпроси свързани със стопанисване на недържавните гори се предоставя срещу минимално заплащане. По принцип ЛУП може да се ползва на място безплатно като достъпът е свободен. На база на проведените разговори с различни заинтересовани страни не бе констатиран проблем с достъпа до ЛУП.

ТП „ДГС Катунци“ има утвърден механизъм за постъпване и разглеждане на оплаквания, мнения, коментари и препоръки от страна на заинтересованите страни. Отделно от това на видно място е сложена кутия за оплаквания. До сега не е имало сигнали за нарушения в горите. В случай на постъпване на писмо, ДГС е длъжно да го разгледа и отговори в писмен вид. Този механизъм действа. Практиката показва, че това е начин да се разрешават от различно естество жалби, оплаквания и спорове. Стопанството води специален регистър за подобни сигнали.

ТП „ДГС Катунци“ е обект на регулярен одит от страна на Сметната палата, Дирекция „Вътрешен одит“ на ЮЗДП и НАП. По специфичните проблеми свързани с управлението на горския фонд, непрекъснат е контролът от страна на ИАГ и РДГ – Благоевград. Всичко това е допълнителна гаранция за коректността на предприеманите от ДГС действия.

I.7.2. Възпроизводство на горите и свързаните с това дейности

Провежданите лесокултурни дейности – почистване на площи, почвоподготовка, залесяване, отглеждане на горските култури и производството на фиданки се финансира: от стопанската дейност на ТП, от Фонд инвестиции в горите и от Компесационно залесяване. Естественото възобновяване в района е добро, поради

което площите за залесяване са малки. През 2018 година на територията на стопанството са залесени 10 декара. Това от една страна е икономически по-ефективно, а от друга и по-природосъобразно.

На територията на ТП „ДГС Катунци“ има два разсадника за производство на фиданки, като през 2018г. сме произвели 409 000 броя семенищни фиданки от бял бор, черен бор, черна мура, об. смърч и об. ела. Освен за задоволяване на собствените нужди разсадниците имат възможност да произвеждат иглолистен залесителен материал и за съседните горски стопанства. Използваните в него препарати за растителна защита са съобразени със списъка на разрешените за използване химически вещества в сертифицирани гори.

На този етап не са идентифицирани практики свързани с възпроизводството на горите, които да имат негативно влияние в социален аспект. Както навсякъде и тук дейностите по залесяване се ползват с висока обществена подкрепа.

I.7.3. Ползване на дървесина и търговия

Ползването и търговията с дървесина е една от основните дейности, с които по традиция горските стопанства се отъждествяват от обществото. Дейностите по дърводобива в ТП „ДГС Катунци“ могат условно да бъдат разделени на:

- Процедури за добив и продажба на дървесина;
- Процедури за отдаване на сечища на дървесина „на корен“
- Осигуряване на дърва за огрев на местното население;

Средногодишното ползване е регламентирано в ЛУП и количествата са посочени в Таблица №3.

Таблица №3: Средногодишно ползване по ЛУП

Площ	Стояща маса	Едра строителна дървесина	Средна	Дребна	Дърва
643.6 ха	30381 м ³	5682 м ³	4646 м ³	2142 м ³	11054 м ³

Съобразно общата насока за стопанисване, целите, дървесните видове, насажденията и тяхната продуктивност, типове месторастения и други, горите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции са групирани в 22 стопански класа.

Малка част от местното население използва дърва за огрев за отопление и/или готвене. Причината е обезлюдяването на селата. Годишно на местното население се предоставят около 320 плътни м³ дърва за битови нужди. Според оценката на ДГС, а и на останалите заинтересовани страни нуждите са задоволени.

Въз основа на ЛУП, ежегодно с плана за сечите, ДГС определя количествата и местата за добив, които се одобряват от РДГ. Стопанството предлага два варианта за закупуване на дърва за огрев за местното население:

1. Снабдяване на местното население с дърва за огрев чрез продажба на дървесина от склад по ценоразпис на физически лица (по реда на чл. 71, ал. 2, т. 1а от НУРВИДГТ). Изготвят се обекти като предвиденият обем дървесина в тях е за осигуряването на нуждите на местното население. Осигуряването на транспорта на съответното количество закупена дървесина е от страна на купувача, които заплаща и разходите по транспортирането ѝ.
2. Снабдяване на местното население с дърва за огрев чрез продажба на дървесина по реда на чл. 71, ал. 1, т. 6 от НУРВИДГТ. При продажбата на дървесина по реда на чл. 71, ал. 1, т. 6 от НУРВИДГТ купувачът със собствен ресурс /технически и човешки/ добива и транспортира дървесината, като добивът се извършва на база издадено разрешително за сеч по съответния ред. Право да добиват дърва за огрев имат всички физически лица, които бъдат включени в списъци, изготвени от кметовете/кметските наместници по землища на територията на ТП „ДГС Катунци“. В списъците се вписват трите имена, постоянният адрес на не повече от един член на домакинството, както и количеството дървесина, което той желае да закупи. В списъците не включват частните собственици, които задоволяват нуждите си чрез собствени гори.

От страна на местните хора няма сериозни оплаквания („няма недоволни от ДГС“) по отношение на предоставяните количества дърва за огрев и строителен дървен материал. От страна на ДГС е налице разбиране и „компромиси“ по отношение закъснели заявки и допълнително заявени количества в рамките на утвърдения лимит. Основните оплаквания на местните хора са свързани с времето на добиване (основно есенно време), което според някои не дава възможност на дървата за огрев да изсъхнат, необходимостта от предварително заплащане на заявените количества и понякога затруднения достъп до местата, определени за дърводобив.

Не са предоставяни дърва за социално слаби по програми на МТСП.

I.7.4. Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях

Дейността на ТП „ДГС Катунци“, свързана със страничните ползвания на горите включва:

Издаване на разрешителни за събирането на НДГП (гъби, горски плодове, билки);

Регламентиране на места за паша на животни (овце, крави, кози).

В населените места в териториалния обхват на ТП „ДГС Катунци“ събирането и изкупуването на НДГП не представлява устойчив поминък за местното население. През 2018г. няма издадени разрешителни за събирането на НДГП. Има издадени разрешителни за: листников фураж - 74 м³, колци – 50 бр. и шишарки – 1500кг. По отношение на пашата за 2018г. ТП има издадени разрешителни – за 131 бр. едър добитък и 1102 бр. за дребен добитък.

I.7.5. Охрана на горите и земите от ГФ

Една от основните функции на ТП „ДГС Катунци“, при това със сериозно социално измерение, е осъществяването на охрана и контрол. Охранителната функция се упражнява върху горите и реките, а контролната – върху всички институции, фирми и отделни индивиди, изпълняващи една или друга дейност в горите.

Дейността на ДГС по отношение на контрола и охраната на дейностите в горите включва:

- Контрол и охрана на управлението и дейностите в горите;
- Охрана от незаконна сеч, браконьерство и др.;
- Охрана от пожари.

Всички преминаващи превозни средства транспортиращи дървесина биват спирани за задължителна проверка на редовността на превозната документация.

При констатиране на нарушение, ДГС издава акт. С последните промени в законодателството, е наложено изискването всички случаи да се изпращат в прокуратурата. По-големите нарушения, с криминално измерение, се предават на съда, а по-малките се връщат в ДГС за издаване на наказателно постановление, ако са събрани достатъчно неоспорими доказателства. Събираемостта на наложените санкции е ниска.

I.7.6. Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия

През последната година сериозни пожари не е имало. През 2018г. е регистриран 1 бр. низов горски пожар, който е бил ограничен и не е представлявал проблем. Една от причините за това е добрата организация на местно ниво, както и добрата координация между отговорните институции, в която основна роля играе ДГС.

Дейността по охраната на горите от пожари се осъществява съвместно с кметските администрации. Наред с това доброто взаимодействие с дърводобивните фирми от региона е довело да изразената от тяхна страна готовност да се включат с техника и жива сила в случай на пожари *„тъй като е от интерес на всички да няма такива“*.

I.7.7. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях

При изготвяне на настоящето проучване не са идентифицирани негативни въздействия във връзките между ДГС и Регионалната инспекция по опазване на околната среда и води (РИОСВ) – Благоевград, която е принципалът в осъществяването на контрол по отношение опазването на биоразнообразието и управлението на ЗТ.

Като цяло в рамките на общината сред заинтересованите страни бе идентифицирано сравнително слабо осъзнаване на проблемите свързани с опазване на биоразнообразието. Все още има тенденция да се мисли, че опазването на биоразнообразието и природата като цяло е по-скоро пречка отколкото възможност за

развитие. Именно в промяната на тези нагласи може да се очаква една по-активна роля от страна на ДГС.

I.7.8. Придобиване на гори и земи от ГФ

В района няма случаи на замяна гори от територията на ТП „ДГС Катунци“ срещу гори в други, „по-привлекателни“ райони на страната или обратното. Въпреки, че решението за такива замени е извън правомощията на ДГС се препоръчва в случай на такива да се информира обществото поради значимия интерес към проблема в настоящия момент.

I.8. ПОЛИТИКА НА НАЕМАНЕ, ОБУЧЕНИЕ И ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ПЕРСОНАЛА

Щатният персонал в ТП „ДГС Катунци“, който е заложен по ФП 2019г. е 41 броя, в (т.ч. 11 административен персонал (директор + зам. директор), 22 лесовъдски състав, 1 багерист и 7 работника ЛКМ)). Всички те са местни хора и хора от региона, на постоянен трудов договор, което прави ДГС един от големите работодатели в региона..

Едно от необходимите условия за постъпване на работа е наличието на специализирано образование – средно специално (Професионална гимназия по горско стопанство) и/или висше (ЛТУ) в зависимост от заеманата длъжност. Към настоящия момент в ДГС работят 3 лесоинженера и 20 техник-лесовъди. Текучество на кадри не се наблюдава. Задържа ги сигурността на „държавната работа“ и произтичащите от това възможност за безпроблемно ползване на отпуск, болнични, майчинство, осигуряването на пълна работна заплата и др. на пръв поглед общоприети привилегии.

Обезпечаването на кадри с висше лесовъдско образование към момента е проблем. Като добра практика бе определено обявяването на свободните работни места в самото лесничейство и в бюрото по труда. След постъпване на работа на работещите се предоставя Длъжностна характеристика и преминават допълнително обучение по отношение изпълнението на конкретните им задължения по отношение осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ЛУП. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие.

По отношение на повишаването на квалификацията, служителите на ДГС участват, сравнително рядко и по-скоро спорадично в различни обучения. Липсва целенасочена политика в тази насока главно.

На полугодие се провежда съвещание – обучение по въпросите касаещи лесозащитата, от лесозащитна станция София.

Регулярно се провежда т.нар. съвещание по маркиране за специализирания персонал. Също така служителите занимаващи се със счетоводство и контрол участват в специализирани курсове за информиране за последните промени в релевантното законодателство.

Ръководството на ДГС редовно участва в периодични срещи на централно ниво, на които то бива информирано за промените в горското законодателство. След това, на оперативни срещи информацията се свежда до познанието на останалите служители.

Спорадично са организирани и други специализирани обучения.

При постъпване на работа, а и периодично се прави инструктаж по охрана на труда, за който се води отчетност в специална книга. Води се регистър за трудовите злополуки През 2018г. имаше инцидент (трудова злополука) със служителка на ДГС (работник ЛКМ) при работа с брадва, при който в резултат на удрянето камъче отскача и попада в окото ѝ.

Съгласно „Наредба №3/15.02.2012г. за определяне на вида, отличителните знаци, усвояването и реда за получаване, сроковете за износване на униформеното теренно облекло от служителите в ЮЗДП, нейните структури, специализираните териториални звена и държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ“ на служителите на ДГС се предоставя представително и униформено облекло, а на работниците се предоставя работно облекло.

Като цяло основните оплаквания на служителите са свързани с остарелите транспортни средства.

I.9. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ В РЕГИОНА

Нагласите на дърводобивните и преработвателни фирми в района относно взаимодействията им с ДГС са изцяло положителни. Всеобщо изразено бе мнението, че се работи „в екип“ с ДГС при спазване на закона. Фирмите се явяват на търговете организирани от ДГС на свободни начала в условията на свободна конкуренция.

Ако поради едни или други причини, независещи от фирмите, сключен договор не може да бъде изпълнен, ДГС се отнася с разбиране и проблемните моменти се преговарят. От своя страна фирмите също се отнасят с разбиране към ДГС – техните проблеми и изискванията, с които те трябва да се съобразяват. Между фирмите има конкуренция, но тя е лоялна.

Изключително позитивно се приема даденото право на ДГС да заделя до 30 % от лесосечния фонд за ползване от местните фирми.

Лошото състояние и на места липсата на горски пътища допълнително затруднява и оскъпява дърводобива. По отношение на горската инфраструктура ТП „ДГС Катунци“ има отчетени положителни резултати - извършване ремонтни дейности на основни камиони пътища и осигуряване на достъп до промишлените обекти. Обилните и продължителни валежи от дъжд и сняг нанасят всяка година големи поражения върху съществуващите пътища. Силният подпочвен отток и повърхностните води възпрепятстват транспортирането на дървесина от обектите до късна пролет. Многокофовият багер, с който разполага стопанството усилено работи, извършвайки ремонтни дейности, с цел възстановяване и просветляване на горските пътища. Към настоящия момент те са в задоволително състояние.

I.10. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С НЕДЪРЖАВНИТЕ СОБСТВЕНИЦИ НА ГОРИ

Реституцията на горите и земите от ГФ на територията на ТП „ДГС Катунци“ на този етап може да се счита за приключила. Няма постъпили искиове от страна на общината за възстановяване на бивши гори предоставени за временно ползване.

Възстановените в момента като такива са самозалесили се земеделски земи, които в последствие са били устроени и включени в горския фонд. Парцелите са силно разпокъсани и малки. Всички тези гори са маркирани на терен и устроени за сметка на държавата (ДГС).

В случай на съдебно решение и подаване на заявление за възстановяване на горите в ДГС, съгласно ЗГ в съответната територия се прекратяват всички дейности до приключване на процедурата по предаване на собствеността. ЗГ регламентира начините за изплащане на компенсация при настъпили увреждания и/или загуби в резултат от дейностите на ДГС. През 2018г. не са постъпвали искиове и не са изплащани компенсация за загуби, причинени от дейността на ДГС.

I.11. УЧАСТИЕ НА ДГС В МЕСТНИ ИНИЦИАТИВИ

Въпреки липсата на регламентация и невъзможността за пряко участие в подпомагането на местното население, ДГС участва като активен партньор в редица местни инициативи. Така например ежегодно се подпомага, главно с предоставянето на дървен материал. ДГС се включва и в инициативи по залесяване с участие на местно училище, детска градина, осигурявайки необходимите площи (предварително подготвени) и посадъчен материал.

I.11.1. Осигуряване на дърва за огрев и дървен материал за местното население

Това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП „ДГС Катунци“ като, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора и общинска администрация към ДГС.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област. Тъй като районът все повече се обезлюдява търсенето на дърва за огрев не е голямо. Проблем би възникнал в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията) или повишаване на цената за добиването и транспортирането им в следствие въвеждането на допълнителни мерки (вж. по-долу в текста). Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че *„тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“*.

I.11.2. Осигуряване на поминък чрез дейности, свързани с горите.

Възможностите за трудова заетост в региона на ТП „ДГС Катунци“ са силно ограничени. Традиционното за региона земеделие и животновъдство е силно намалело в последните 30 години. Силно развито е лозарството, което осигурява голяма част от поминъка на местното население. По отношение на поминъка чрез дейности, свързани с горите, повечето фирми, които участват в организирания от ДГС търгове за добив и реализация на дървесина са местни (на територията на общината). Това е предпоставка за осигуряване на заетост на работната сила от местни хора.

I.11.3. Странични ползвания на горите

Данните от доклада показват, че местните хора не са зависими пряко от използването на горите като източник на НДГП. Такива в региона се събират по-скоро за лично ползване. В този смисъл в бъдеще не следва да се очаква конфликт в това отношение. Ако такъв възникне, то той по-скоро би бил свързан с недобросъвестен начин на събиране и унищожаване на тези ресурси.

I.11.4. Осигуряване на условия и територии за лов и риболов.

Съгласно ловностопанското райониране на страната, територията, обект на плана попада в област „Рило-Родопска“, подобласт „Рила и Пирин“ и само най-южните части попадат в подобласт „Долните течения на Струма и Места“ на област „Югозападна България“. Ловът е традиционно занимание за местните хора. По всеобщо мнение в момента дивечът в региона се увеличава и за него се полагат необходимите грижи благодарение на дейността и усилията на ДГС и ЛРД „Сокол 1920 Сандански“.

I.12. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ФИРМИ

Основните очаквания на частния дърводобивен бизнес са свързани най-вече с увеличаване на количествата и качеството и запазване на цените на добиваната от ДГС дървесина. Това би означавало повече работа и по-висока икономическа сигурност за тях.

Ако за местното население и администрация гората е стратегически регионален ресурс за постигане на социално-икономически просперитет, то частните фирми имат самочувствието на посредник между тях и реализацията на този потенциал. В този смисъл частния бизнес разглежда ДГС като съюзник и партньор и гледа на гората по-скоро като на източник на икономическа сигурност и перспектива за развитие.

Налице е очакване и желание за осигуряване на по-големи преференции за местните фирми, при организиране и провеждане на търговете за добив и продажба на дървесина. Съществува определено негативно отношение към едрите ползватели и особено силно изказано желание за осигуряване на защита от (нелоялна) конкуренция спрямо фирми от други региони. Липсват асоциации на местните дърводобивни и

дървопреработвателни фирми, които да защитават интересите им, нещо повече – много от тях не виждат полза от подобно асоцииране.

Въпросът за цената на дървесината след сертифициране на горите в ДГС вероятно ще бъде основен и в най-голяма степен определящ отношението на частните фирми към сертификацията на горите изобщо. Въпреки че, съвсем разбираемо, очакванията на ДГС са свързани с повишаване на цените, неяснотата към момента и все още неосъзнатата нужда от закупуване на сертифицирана дървесина кара много фирми да бъдат доста предпазливи. Международните данни сочат, че в зависимост от търсенето, което за момента е ниско в България, цената на сертифицираните качествени сортименти може да бъде с около 20 % по-висока в сравнение с несертифицираната дървесина. Хипотетично, сертифицирането на горите може да доведе до появата на външна конкуренция, която както вече бе споменато е силно нежелана от местните фирми. При този сценарий ролята на ДГС като балансиращ фактор би бил от особено голямо значение. Най-устойчиво от тази гледна точка би било ДГС да стимулира местните фирми също да се сертифицират (по стандарта на FSC за веригата за доставки). И макар това да изисква допълнителни инвестиции за тях, добрата новина е, че основните печалби от сертифицирана дървесина се акумулират именно във веригата за доставки, там където се получава най-голяма принадена стойност към продукта.

Наред с цената на дървесината, друг важен въпрос свързан със сертифицирането на горите е по-стриктния контрол, който е въведен от ДГС. По подобен начин фирмите ще бъдат принудени да платят по-голяма цена от гледна точка спазването на екологичните извиквания - напр. използване на биоразградими горива, специални маслоабсорбиращи комплекти в случай на разливи на масло и др.

Неоспорими са обаче икономическите, социалните и екологични ползи от сертификацията.

II. СПЕЦИФИЧНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДГС КАТУНЦИ“

Подобряването на социалният ефект от дейността на ТП „ДГС Катунци“ изисква качествено нов тип ангажираност и ниво на работа със заинтересованите страни и особено местните хора в общността. Това може да се реализира в няколко главни направления.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ДЕЙНОСТТА НА ДГС

Високите оценки дадени от заинтересованите страни на дейността и ръководството на ДГС не трябва да се приемат като нещо „дадено“, а трябва да се доказват в ежедневната дейност. В хода на изследването се набелязаха някои възможности за подобряване на дейността на ДГС по посока на:

- Диверсифициране на приходите на ДГС – Към настоящият момент приходите на ДГС са почти на 100 % зависими от продажбата на дървесина. Макар тази

основна приходна част в бюджета да се запази, разнообразяването ѝ би дало значително по-голяма гъвкавост и повишаване на финансовите резултати. Едно от добрите намерения в тази насока е произвеждането на декоративен посадъчен материал в разсадника търсеното на който непрекъснато се повишава. Друга възможна ниша е алтернативният туризъм в различните му ползи.

- Социални придобивки и икономическо стимулиране на работещите в ДГС. Биха могли да се преценят възможностите за повишаване на социалните придобивки (медицинско осигуряване, обучение и образование, работно облекло и др.) и икономическото стимулиране на работещите. Възможно е да се обсъди въвеждането на системи на управление, базирани на цели, при които заплащането на труда да бъде обвързано с изпълнението на поставените цели и постигнатите резултати и ефективност на труда. Възстановяването на възможността за извършване на специализиран труд извън работно време на лесовъдите, при спазване на принципа за избягване на конфликта на интереси би имало ролята на допълнително икономическо стимулиране на работещите в ДГС.
- Регламентирано предимство при наемане на местни хора. ДГС и в момента е окомплектовано почти изцяло с местни хора, но това по-скоро е резултат на липсата на желаещи от по-отдалечените региони, отколкото на формулирана политика от страна на ръководството. Формулирането и спазването на подобна политика допълнително би допринесло за подобряване имиджа и повишаване степента на подкрепа на ДГС.
- Подобряване на контрола и охрана на дейностите в горите. Най-голям резерв в това отношение може да бъде открит в необходимостта от провеждане на обучение по отношение начина на провеждане на дейностите по ЛУП и инструктаж по безопасност на труда на персонала на фирмите, с които се сключват договори за изпълнение на дейностите в горите. Друга налагаща се и от сертификацията мярка е въвеждането на задължително изискване за лично предпазно облекло в обектите, в които активно се работи и стриктен контрол върху ползването му. Разработването на процедури за действие при възникване на инциденти също би имало голямо значение.
- Прозрачност на провеждането на търговете и контрол върху ДГС. Въпреки липсата на данни за проблеми в провеждането на търговете и законността на действията на служителите на ДГС не трябва да се пренебрегва необходимостта от планиране и провеждане на мерки, насочени към законността на дейността в организацията.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕСТНИТЕ ХОРА И СОЦИАЛНО СЛАБИТЕ В РЕГИОНА

Приобщаването на местните хора към изпълнението на дългосрочните цели на сертификацията, отглеждането и управлението на горите е дълъг процес. Осигуряването на подкрепа за местни инициативи, даването на отговор на въпросите, вълнуващи хората, задоволяването на определени техни нужди и потребности е от изключителна важност за „навлизане“ на ДГС в живота на местните общности.

Към момента оценките, които хората дават на дейността на ДГС са сравнително високи. Данните от доклада дават възможност да се дефинират някои от възможните подходи, които освен всичко останало, да се използват като „разменна монета“ за участие на представители на местните общности в процеса на сертифициране и управление на горите. За да се запази тази оценка и да се гарантира участието на представители на местните хора в процеса на управление на горите след сертифицирането им е необходимо предприемането на стъпки в няколко насоки:

- Запазване на тарифните такси и количествата на дървата за огрев за местното население. Опасението от повишаване на цените на дървата за огрев след сертифицирането на горите е основното безпокойство сред местните хора. Не само високата зависимост, но и усещането, че „гората им принадлежи“ определят особената чувствителност на местните хора към тази тема. Трябва да се намерят всички възможни резерви и механизми за гарантиране на задоволяване на нуждите на местното население от дърва за огрев и строителен материал на сега съществуващите цени. Това особено силно се отнася до гарантиране на количествата, предоставяни на социално слабите.
- Привличане на частните собственици на гори в процеса на управление на гората. Към момента частните собственици, не се чувстват съпричастни към сертифицирането на горите, това не ги интересува. Основният им интерес е свързан с извличане на максимална полза и евентуална печалба от собствеността им. За това свидетелства и наблюдаваната тенденция за продажба на частни гори и желанието за продажба и/или отдаване на горите на ДГС за управление и стопанисване. За да бъдат привлечени частните собственици в управлението на горите им е необходимо преди всичко те да бъдат информирани, а след това да бъдат натоварени със съответните задължения.
- Работа с хората ангажирани в събиране на НДГП. Въпреки малките обеми на събираните НДГП би било препоръчително организирането и провеждането на обучителни курсове за щадящи практики на събирането на гъби, билки, горски плодове и др. Целта на тези курсове ще бъде както да се създадат определен набор от практически знания и умения у желаещите да се занимават с тази дейност, така и ще гарантира запазването и развитието на този ценен горски ресурс. Част от тази дейност включва и постоянен контрол на събирачите на терен.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИ ФИРМИ

Взаимодействието на ДГС с частните дърводобивни и дървопреработвателни фирми дава и някои допълнителни възможности за реализиране на повишен социален ефект в региона:

- Подпомагане и управление на процеса на браншово сдружаване. Наред със стимулирането на регистриране на местни фирми, следва с подкрепата на ДГС да стартира процес на регионални браншови срещи, на които с активното участие и медиация на представителите на РДГ и ДГС да се заложи началото на браншово сдружаване на дърводобивния и дървопреработвателен бизнес в региона. Като първа стъпка може да се помисли за поставяне на изискване за членство в регионална браншова организация като предимство при участие в търговете за добив и реализация на дървесина. Осигуряването на начална подкрепа на дейността и организационното изграждане на подобни сдружения би дало на ДГС в по-късен етап ефективен инструмент за въздействие върху формирането на мнението на местните общности.

III. ПРИЛОЖЕНИЯ

III.1. ОСНОВНИ СФЕРИ НА ИНТЕРЕС НА ОЦЕНКАТА ЗА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Оценка на дейностите на ТП „ДГС Катунци“ и тяхното възможно негативно или позитивно въздействие върху заинтересованите страни

- Видове дейности и тяхната регламентация;
- Физически и/или юридически лица, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Общински и държавни структури, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Оценка на възможното негативно или позитивно въздействие от тези дейности.

Незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия

- Наличие на данни за незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия от местни и/или приходящи хора;
- Оценка на обема и възможното въздействие от тези дейности;
- Въведени системи и мерки за мониторинг и превенция.

Структура на собствеността, собственост и права за ползване, спорове върху собствеността и правото за ползване

- Структура на собствеността върху земята;
- Права за ползване и регламентация;
- Наличие/отсъствие на спорове върху собствеността и правото за ползване;
- Механизми за разрешаване на подобни спорове (ако има такива), вкл. за спиране на дейността в спорните райони;
- Участие и форми на контрол на различните собственици (ако има такива) в управлението на горите и дейностите в тях;
- Документирани процедури и правила за идентифициране и превенция на възможни заплахи към съседни земи и практики, вкл. исторически, архитектурни и културни ценности;
- Осигурен форми на достъп до горските ресурси за местни хора без собственост;
- Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора.

Наемане, обучение, здраве и сигурност на работещите и техните семейства и други услуги за общностите в или около ТП „ДГС Катунци“

- Предимство на местните хора при наемане на работа;
- Подпомагане достъпа до основни услуги – здравни, образователни и др.;
- Познаване на спазване на основните законови изисквания за здраве и безопасност на труда;
- Система за спазване и изпълнение на тези изисквания;

- Обучение и оборудване, осигуряващо безопасни условия на труд;
- Документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт с регламентирани компенсации;
- Спазване на националното и международно трудово право, профсъюзи и колективни трудови договори.

Насърчаване на оптималното ползване и местна обработка на разнообразните горски продукти

- Дял на местните фирми, ангажирани в дейности, пряко или косвено свързани с дейността на ДГС;
- Регламентация на този вид взаимодействия.

Засилване и диверсификация на местната икономика, избягвайки зависимостта ѝ от единични горски продукти

- Информация за възможностите, ролята и потенциала, предлагани за използване на по-малко познати възможности на горите – НДГП, почивка и др.;
- Документирана оценка на тези възможности;
- Система за насърчаване използването на тези възможности от страна на местните хора и фирми.

Зачитане, поддържане и засилване на ценността на услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов

- Информация за услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов;
- Включеност на тези услуги и ресурси в плановете за управление.

Обучение и супервизия на работещите в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ЛУП

- Документирано обучение на всички работещи в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ЛУП ;

Въвеждане на изследванията и събраните данни, необходими за мониторинга на екологичното и социално въздействие от дърводобива и другите дейности

- Включване на данните в плановете за управление;
- Изграждане на консултативни органи за тяхното спазване.

Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора

- Провеждане на регулярни срещи с представители на местните общности и фирми за обсъждане на възможните екологични и социални въздействия;
- Наличие на мониторингови програми/системи, договорени с представители на местните общности и фирми

III.2. СПИСЪК НА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ТП „ДГС КАТУНЦИ” И МЕСТНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

1. Инж. Марко Запрев - директор ТП „ДГС Катунци”
2. Инж. Надя Захова - зам. директор на ТП „ДГС Катунци”
3. Добрина Нушева-Стайкова – гл. счетоводител в ТП „ДГС Катунци”

III.3. СПИСЪК НА ОСНОВНИТЕ ДЪРВОДОБИВНИТЕ И ДЪРВОПРЕРАБОТВАТЕЛНИТЕ, С КОИТО ТП „ДГС КАТУНЦИ” РАБОТИ

Дърводобив/ Дървопреработване

1. „Лесотранс” ЕООД , с. Пирин
2. „Пирински лес 2011” ЕООД, гр. Сандански
3. „Димс форест” ЕООД, с. Пирин
4. „Витотранс” ЕООД, с. Пирин
5. „Мусомище-лес” ЕООД с. Мосомище
6. „Варко груп” ЕООД гр. Гоце Делчев
7. „Ана” ЕООД, с. Пирин